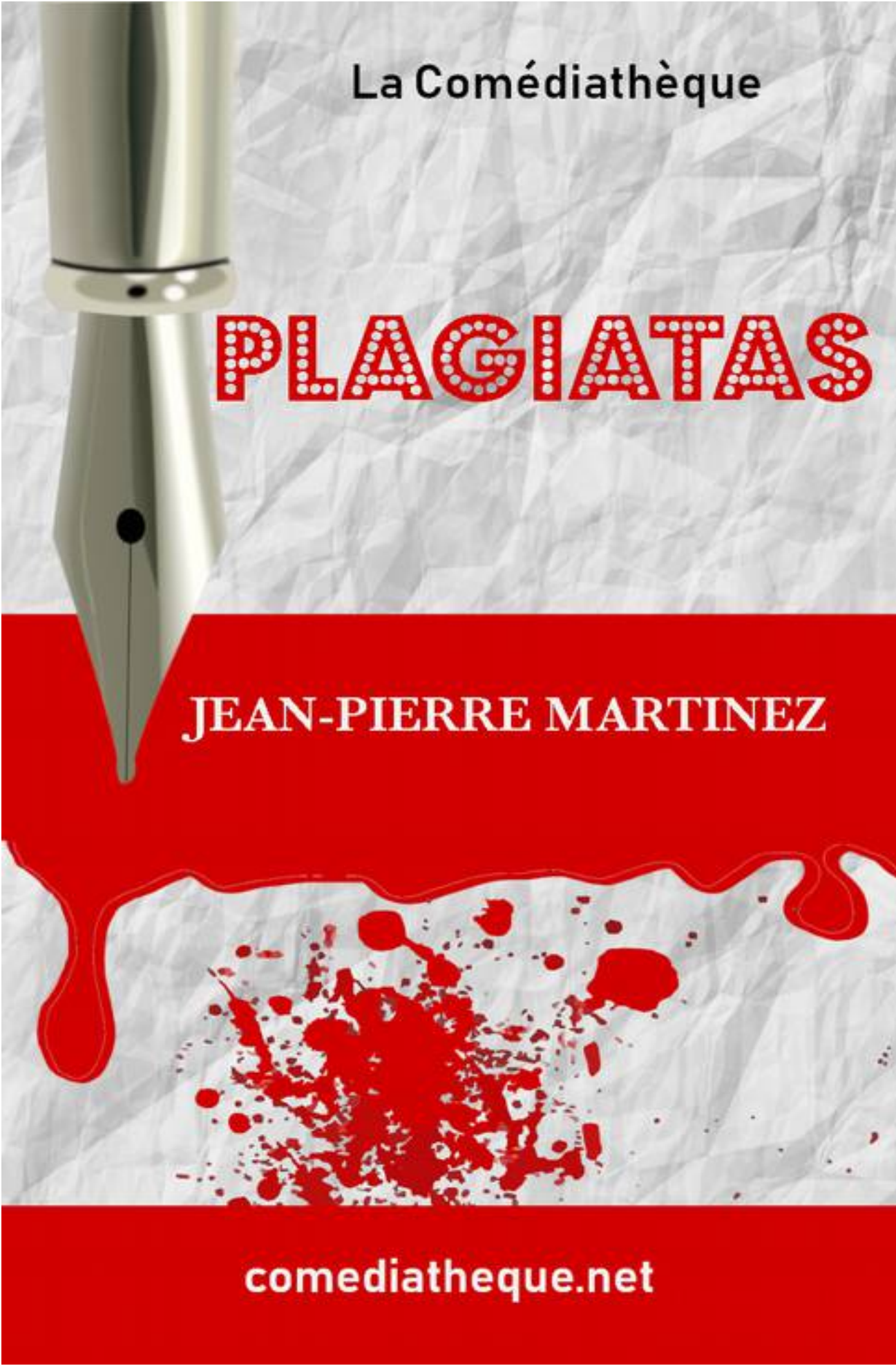

La Comédiathèque

PLAGIATAS

JEAN-PIERRE MARTINEZ

comediatheque.net

Šios pjesės tekstą galima atsisiųsti nemokamai.

Tačiau teisė viešai statyti kūrinį yra susijusi su privalomu autoriniu atlyginimu, kuris yra teisingas atlygis už autoriaus darbą. Nesvarbu, ar esate mėgėjų, ar profesionali teatro trupė, prieš statydami pjesę turite gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą už spektaklio rodymą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Plagiatas

Jean-Pierre Martinez

Vertė ir adaptavo pats autorius Jean-Pierre Martinez

Nuo tada, kai jo pirmasis romanas pelnė Goncourt premiją – vieną garsiausių Prancūzijos literatūros apdovanojimų, Alexandre'as mėgaujasi sėkmingo rašytojo reputacija ir jos teikiama nauda. Prancūzijos kultūros ministerijoje jo laukia Meno ir literatūros ordino Riterio kryžius. Tačiau netikėtai pasirodžiusi nepažįstamoji gali sugriauti visą šią gražią sėkmės istoriją...

Veikėjai

Alexandre
Frédérique
Sacha

*Sacha vaidmenį gali atlikti vyras arba moteris.
Galimos sudėtys: 1 vyras ir 2 moterys arba 2 vyrai ir 1 moteris.*

Šioje versijoje Sacha laikoma moterimi.

© La Comédiathèque

Scena 1

Alex sėdi prie rašomojo stalo ir ruošia kalbą. Įeina elegantiškai, aukštuomenės stiliumi apsirengusi Frédérique.

Fred – Tu jau pasiruošęs?

Alex – Vadinasi, tu dar ne...

Fred – Laiko dar per akis, ne? Iki ceremonijos dvi valandos.

Alex – Žinoma. Be to, dar galiu atsisakyti...

Fred – Atsisakyti Nobelio literatūros premijos netgi gana elegantiška. Yra buvę. Jean-Paulis Sartre'as, Bobas Dylanas...

Alex – Man atrodo, Dylanas galiausiai priėmė.

Fred – Bet Prancūzijos Meno ir literatūros ordino Riterio kryžiaus... Nežinau nė vieno, kuris būtų jo atsisakęs.

Alex – Tu teisi, atrodytų kvailai. Palauksiu, kol pasiūlys Nobelį, tada ir spręsiu.

Fred – Kalbą pasiruošei?

Alex – Štai. Mokausi mintinai. Nesijaudink, bus trumpa. Nekenčiu kalbų...

Fred – Mašinoje patikrinsiu, ar moki...

Alex – Ką aš be tavęs daryčiau.

Fred – Tą patį, turbūt.

Alex – Tik būtų daug mažiau smagu... (*Frédérique apsidairo po kambarį.*) Ką nors pametei?

Fred – Nematei mano telefono?

Alex – Ne... Nori, kad paskambinčiau į jį?

Fred – Dar paieškosiu. Noriu tikėti, kad savo telefoną dar sugebu rasti pati.

Alex – Tuo pat metu klausdama manęs, ar jo nemačiau...

Fred – Tikiuosi, kalboje pirmiausia padėkosi žmonai.

Alex – Buvau padėką įrašęs pabaigoje, bet jei nori, galiu pradėti nuo jos...

Fred – Pasiimsiu kelis tavo Goncourt premiją pelniusio romano egzempliorius. Dėl visa ko.

Alex – Ach, ta Goncourt premija... Kartais pagalvoju, ar ji nebuvo prakeiksmas.

Fred – Kodėl taip sakai?

Alex – Nuo tada nieko neparašiau.

Fred – Ir prieš tai buvai parašęs nedaug.

Alex – Ačiū, kad priminei.

Fred – Sugrįš. Tau tik reikia rasti temą.

Alex – Taip...

Fred – Yra rašytojų, kurie per gyvenimą parašo vienintelį šedevrą. Pavyzdžiui, prancūzų rašytojas Alain-Fournier ir jo *Didysis Molnas*...

Alex – Taip, bet 1914-aisiais jis žuvo fronte, praėjus vos metams po romano pasirodymo. Sunku paskui parašyti antrą...

Fred – Visi žino, kad po Goncourt premijos kartais reikia kelerių metų atsigauti.

Alex – Kai kurie rašytojai neatsigauna niekada. Gal geriau būčiau likęs mokytoju ir toliau leidęs knygas savo lėšomis.

Fred – Tik jau... Įsivaizduoji save dėstantį literatūrą kokioje Paryžiaus priemiesčio mokykloje keturiasdešimčiai paauglių su gobtuvais, kurie vos skaito?

Alex – Nedramatizuok. Su mano elitiniu išsilavinimu ir aukščiausia mokytojo kvalifikacija aš nė nebūčiau išvažiavęs už Paryžiaus ribų. Dėstyčiau katalikiškoje mokykloje dvidešimčiai turtingų šeimų dukterų languotais sijonais, pasirengusių viskam dėl gero pažymio, tik ne atsiversti knygą...

Fred – Na, dabar tavo nostalgiją suprantu geriau. Primink man uždėti televizoriui tėvų kontrolę. Kai manęs nėra, tu, matyt, žiūri keistus filmus.

Alex – Tiesa ta, kad dauguma mano gerbėjų jau arčiau menopauzės negu brendimo.

Ji prieina prie jo ir švelniai prisiliečia.

Fred – Nepamiršk, tavo pirmoji gerbėja buvau aš.

Alex – Puikiai prisimenu.

Jie pasibučiuoja. Ji išsilaisvina iš jo glėbio.

Fred – Gera, baik kalbą... O jei tau to taip trūksta, kartais vėl apsivilksiu savo mokyklinį languotą sijoną. Pažadu.

Alex – Beje, kol nepamiršau, ką tik kalbėjau su Maxence'u.

Fred – Aha...

Alex – Jis siūlo Kalėdas praleisti kartu jo namelyje Megève, prabangiame Alpių kurorte. Galėtume ten surengti ir knygų pasirašymą. Sako, miestelyje yra puikus knygynas ir jam labai gerai sekasi.

Fred – Tikrai?

Alex – Keistas reiškiny. Turtingos ponios iš prabangaus Paryžiaus šešioliktojo rajono visus metus neatsiverčia nė vienos knygos, o vos išvažiuoja atostogų – puola į artimiausią knygyną pirkti visų premijuotų romanų.

Fred – Tos „turtingos ponios“, kaip tu sakai, yra tavo skaitytojos. Bent jau jos perka tavo knygas...

Alex – Turbūt kalnų oras. Be to, žiemos kurortuose taip nuobodu.

Fred – Ypač kai neslidinėji, kaip tu.

Alex – Pasiūliau jam su Diane kitą savaitę ateiti pas mus vakarienės. Gal trečiadienį?

Fred – Trečiadienį vakarieniaujame pas mano tėvus.

Alex – Ai, tiesa... Paprastai juk antradienį...

Fred – Taip, bet šįkart mamos gimtadienis. Jau pamiršai?

Alex – Sakykim, buvo iškritę iš galvos... Tai ketvirtadienį?

Fred – Ketvirtadienį Carla parodos atidarymas vienoje Paryžiaus galerijoje!

Alex – Atleisk. Ir tai pamiršau.

Fred – Jei kada nors mane paliksi, pakeisk mane pripučiama lėle ir elektroniniu kalendoriumi.

Alex – Gal reikėtų kiek pristabdyti su tais priėmimais ir atidarymais? Visai suponėjome.

Fred – Taip kalbi, bet po savaitės numirtum iš nuobodulio... Gerai, einu ruoštis.

Frédérique išeina. Alex vėl imasi kalbos.

Alex – Ponia ministre, prieš kelerius metus, skirdama mano romanui *Kitas gyvenimas* Goncourt premiją, šios garsiausios Prancūzijos literatūros premijos žiuri pripažino mane kukliu prancūzų kalbos, Molière'o kalbos, tarnu. Šiandien valstybė mane padaro riteriu. Tačiau šį garbingą ženklą priimu veikiau kaip Don Kichotas. Juk jaunas autorius, norintis gyventi savo rašymo svajone – ir tiesiog iš savo rašymo – pirmiausia turi kautis su vėjo malūnais...

Frédérique grįžta.

Fred – Atleisk, kad trukdau, bet... prie vartų stovi moteris. Sako, atvyko iš labai toli, kad gautų tavo autografą ant knygos, ir kad šito laukė labai ilgai.

Alex – Dabar visiškai netinkamas laikas... Ir kas čia per mada taip be perspėjimo skambinti į mūsų duris? Iš kur ji apskritai gavo adresą? Mūsų nėra viešoje telefonų knygoje. Nebent Paryžiaus aukštuomenės adresų žinyne...

Fred – Nežinau, bet ji atkakli. Penkios minutės. Geriau atsikratyti dabar, kitaip grįš. Ką padarysi – tokia šlovės kaina. Juk iš tavo gerbėjų ir gyvename...

Alex – Gerai, pasirašysiu jai knygą.

Fred – Pasakiau, kad beveik neturi laiko.

Alex – Kaip geriau kreiptis: „Ponia ministre“ ar „Gerbiama ministre“?

Fred – Nežinau...

Alex – Kai ministrai būdavo vien vyrai, bent jau nereikėdavo tiek galvoti apie kreipinius.

Fred – ĭleisiu jį...

Frédérique išeina.

Scena 2

Alexandre atsidūsta, vėl atsisėda ir taiso savo kalbos tekstą.

Alex – Don Kichotas... Gal jau per daug?

Įeina Sacha.

Sacha – Įsivaizdavau jus jaunesnį...

Alex – Atsiprašau, nepastebėjau, kad įėjote.

Sacha – Vadinasi, taip atrodo sėkmingo rašytojo namai...

Alex – Atsiprašau, kitą kartą pasiūlyčiau kavos ir pabendrautume, bet dabar labai skubu...

Sacha – Aha... Prancūzijos Meno ir literatūros ordino Riterio kryžius... Tokio dalyko juk nepraleisite.

Alex – Jūs žinote?

Sacha – Jūsų žmona papasakojo... Bent jau spėju, kad ji jūsų žmona. O gal asistentė... Gal ir viena, ir kita...

Alex – Gerai... Vadinasi, žinote, kad negaliu jums skirti daug laiko...

Sacha – Nesijaudinkite, ilgai neužtruksiu.

Ji atsisėda ir patogiai įsitaiso, visiškai paneigdama savo žodžius. Jis sutrinka.

Alex (*ironiškai*) – Prašom, sėskitės. Atėjote autografo, ar ne?

Sacha – Autografo, taip... (*Ji paima nuo stalo Goncourt premiją pelniusio romano egzempliorių ir pažvelgia į viršelį.*) *Kitas gyvenimas* – tragiška istorija apie moterį, kuri po skaudžios meilės nusprendžia dingti ir pakeisti tapatybę. Galima sakyti, ši knyga pakeitė mano gyvenimą.

Alex – Ačiū.

Sacha – Nesakiau, kad į gerąją pusę...

Alex – Apgailestauju...

Sacha – Jūsų gyvenimą irgi.

Alex – Mano?

Sacha – Ši knyga pakeitė ir jūsų gyvenimą. Tik jūsų atveju – veikiau į gerąją pusę...

Alex – Tiesa...

Sacha – Goncourt premija – ne menkniekis...

Alex – Tikrai ne.

Sacha – Iki jos nebuvote parašęs nieko reikšmingo. Po jos – apskritai nieko...

Alex – Labai subtilu tai priminti.

Sacha – Užtat puikiai mokate save parduoti žiniasklaidai. Straipsniai, televizija, paskaitos užsienyje... Bravo, kiek energijos!

Alex – Knygos reklama irgi yra darbo dalis... Nors ne pati mėgstamiausia.

Sacha – Žinoma, verčiau rašytumėte. Deja, pasirašėte tik vieną bestselerį.

Alex – Prieš jį vis dėlto parašiau dar du romanus.

Sacha – Taip... Bet, jei leisite, jiems visai trūksta šito romano jėgos. Beveik galima pamanyti, kad juos parašė ne tas pats žmogus.

Alex – Tai buvo jaunystės kūriniai. Aš subrendau.

Sacha – Bet po tos netikėtos Goncourt premijos savo mažą žinomumo kapitalą išnaudojote meistriškai. Jūsų žmonos šeimai netrūksta ryšių žiniasklaidos ir politikos pasaulyje. Jos tėvas ambasadorius, ar ne?

Alex – Pasirodo, esate labai gerai informuota... Sakiau, kad skubu. Atsinešėte knygą, kurią turėčiau pasirašyti?

Sacha – Kam? Juk čia jų pilna, ar ne?

Alex – Supratau... Kadangi sakėte atvykusi iš toli, pasirašysiu ir paprašysiu jūsų mane palikti. (*Jis paima egzempliorių nuo krūvos.*) Kam dedikuoti?

Sacha – Sacha.

Alex – Kaip rašoma?

Sacha paima egzempliorių, užrašo dedikaciją ir paduoda Alexandre'ui.

Sacha – Šitaip.

Alexandre paima knygą, sutrikęs.

Alex (*skaitydamas dedikaciją*) – „Didžiausiam mano gerbėjui“... Paprastai dedikacijas savo skaitytojams rašau ir pasirašau aš. Ne atvirkščiai...

Sacha – Pasirašinėti jūs tikrai mokate...

Alex – Klausykite, gerbiamoji...

Sacha – Sacha.

Alex – Klausykite, Sacha, jūs be perspėjimo įsiveržiate į mano namus. Nors skubu, mandagiai skiriu jums laiko. Bet jei atėjote mane įžeidinėti... Ir apskritai, kas jūs?

Sacha – Gal jūsų sąžinės balsas. Jei tokią turite...

Alex – Kur jūs lenkiate?

Sacha – Abu puikiai žinome, kad visa tai – melas, tiesa?

Alex – Visa tai? Kas?

Sacha – Jūs ne šio romano autorius. Rankraštį radote traukinyje.

Alex (*sutrikęs*) – Tik nesakykite, kad dėl to... (*Susitvardo.*) Taip, tai parašyta knygos pratarinėje. Bet žinote, nuo Cervanteso iki prancūzų rašytojo Boriso Viano daugybė autorių naudojos tokiu literatūriniu žaidimu. Tai fikcijos dalis. Ne tikrovė.

Sacha – Mes abu puikiai žinome, kad šįkart tai gryniausia tiesa. Net turiu nukelti kepurę. Pasisavinti svetimą rankraštį ir dar pratarinėje įžūliai parašyti, kaip ji „radote“, tikintis, kad visi palaikys tai literatūriniu triuku...

Alex – Tai visiškas absurdas! Kaip galite taip teigti?

Sacha – Todėl, kad to rankraščio autorė esu aš.

Jeina Frédérique.

Fred – Brangusis, jau turime važiuoti... Jei nenorime priversti ministrės laukti...

Alex – Taip, taip, dar minutėlę.

Sacha – Nesijaudinkite, ponai. Nenorėčiau atimti iš jūsų vyro dar vieno taip pelnyto apdovanojimo.

Frédérique išeina.

Alex – Ką jūs čia kalbate?

Sacha – Tiesą. Jūs tai žinote geriau už visus.

Alex – Jei tai būtų tiesa, kodėl neatėjote anksčiau?

Sacha – Pavadinkime tai... Goncourt premija dėl susiklosčiusių aplinkybių.

Alex – Neturiu laiko žodžių žaidimams ir visai ne nuotaika. Prašau dabar išeiti.

Sacha – Jei išeisiu, eisiu tiesiai į didžiausio Paryžiaus rytinio laikraščio redakciją. To paties, kuriame kartais spausdinami jūsų komentarai. Manau, mano istorija juos labai sudomintų.

Jis akimirka dvejoja.

Alex – Gera. Klausau.

Sacha – Kai praradau rankraštį, prie kurio dirbau metų metus, visiškai palūžau.

Alex – Ir, žinoma, neturėjote kopijos.

Sacha – Tai buvo seniai. Rašiau senoviškai – ant atskirų lapų, plunksnakočiu. Kaip tik važiauvau į Paryžių pasidaryti kopijų ir išsiųsti jas leidykloms.

Alex – Jei iš tiesų esate romano autorė, galėjote jį parašyti iš naujo.

Sacha – Jūs irgi rašytojas. Prastas, bet vis tiek rašytojas...

Alex – Ačiū...

Sacha – Puikiai žinote, kad ne taip paprasta. Kai metų metus dirbai prie knygos, mėnesiais braukei kiekvieną pastraipą, savaitę vartėi vieną sakinį iš visų pusių... Praradęs rankraštį neturi jėgų pradėti nuo nulio. Ypač kai net nežinai, ar leidėjai, kuriems jį nusiūsi, apskritai perskaitys bent vieną eilutę.

Alex – Vadinasi, pripažįstate, kad išleisti romaną taip, kad jis turėtų bent menkiausią galimybę būti perskaitytas, nėra lengva.

Sacha – Kai pasijutau tarsi netekusi dalies savęs, kelis mėnesius buvau apstulbusi. Paskui nugrimzdau į gilią depresiją. Net bandžiau nusižudyti...

Alex – Nesėkmingai, vadinasi...

Sacha – Jūsų nelaimei... Paskui nusprendžiau padaryti tai, ką aprašiau savo romano pabaigoje: dingti. Savo noru. Bet neturėjau pinigų ir nemokėjau nieko, išskyrus rašymą. Užuoat pradėjusi naują gyvenimą, klajojau po Prancūziją. Po pasaulį. Tapau bename klajūne. Apie plagiatą galėjau niekada nesužinoti, nes jūs dar ir pakeitėte mano romano pavadinimą.

Alex – Tai kaip sužinojote?

Sacha – Visiškai atsitiktinai, bibliotekoje pavartydama knygą.

Alex – Neturite jokių įrodymų...

Sacha – Juos rasti nebūtų sunku. Rankraštis buvo labai autobiografiškas. Prikimšau romaną asmeninių detalių, kurių jūs net nepasistengėte užmaskuoti. Ten viskas tikra. Tai mano gyvenimas. Jūsų herojė – aš...

Alex – Suprantu...

Sacha – Visi jus gyrė, kad taip tikroviškai sukūrėte sužeistos moters, mėginančios susikurti kitą gyvenimą, portretą. Ištrinti atmintį ir pradėti nuo nulio atrodo paprasta. Bet lavonai visada galiausiai iškyla į paviršių.

Alex – Man tikrai labai gaila...

Sacha – Gaila?

Alex – Neturėjau jokio būdo rasti autoriaus. Ir apskritai – kaip galima pamesti romano rankraštį?

Sacha – Mane užpuolė. Labai žiauriai. Pavogė rankinę. Priešinausi. Joje buvo visas mano gyvenimas ir visos svajonės apie naują pradžių. Mane apsvaigino smūgiu. Vos nemiriau...

Alex – O paskui?

Sacha – Atsibudau ligoninėje. Vagys turbūt pasiėmė, kas jiems buvo vertinga, o rankraštį numetė kitame vagone arba ant stoties perono. Jiems jis nieko nereiškė...

Alex – Tikrai.

Sacha – Ten jūs jį ir radote, spėju...

Alex – Tarkim.

Sacha – Arba tai buvo spąstai, specialiai surengti, kad mane apiplėštų ir atimtų kūrinį. Gal net jūsų užsakymu?

Alex – Jūs klieidite!

Sacha – Tokia mintis man šovė į galvą. Bet greičiausiai tai buvo paprastas apiplėšimas. Jie turbūt nusivylė – turėjau tik tiek pinigų, kiek reikėjo kopijoms.

Alex – Kaip būčiau galėjęs jus rasti? Ant rankraščio net nebuvo jūsų vardo.

Sacha – Tiesa. Bet tai dar nereiškia, kad privalėjote pasisavinti mano kūrinį.

Alex – Laukiau dvejus metus, kol jį išleidau.

Sacha – Tiek laiko, kad galėtumėte apsimesti jį parašęs... ir įsitikinti, kad tikrasis autorius neturi kopijos.

Alex – Man pasirodė gaila atimti iš skaitytojų tokį romaną. Nežinojau, kad jis laimės Goncourt premiją.

Sacha – Bet padarėte viską, kad laimėtų. Goncourt premija atsitiktinai neatitenka.

Alex – Paskui jau buvo per vėlu. Mane įtraukė mechanizmas, iš kurio nebegalėjau iššokti. Be to, pati sakote: jūs buvote nusprendusi dingti!

Sacha – Jūs to nežinojote.

Alex – O jūs tuo metu manęs ieškojote?

Sacha – Šiandien vis tiek jus radau.

Alex – Ar būtumėte atėjusi, jei romanas nebūtų gavęs Goncourt premijos?

Sacha – Greičiausiai ne.

Alex – Be manęs tas rankraštis turbūt niekada nebūtų išleistas. O apie literatūros premiją...

Sacha – Kitaip tariant, turėčiau jums padėkoti.

Alex – Ir ką dabar darome?

Sacha – Nežinau. Ką siūlote jūs?

Alex – Ko iš tikrųjų norite? Kad gražinčiau jums gyvenimą, kurį galėjote turėti prieš nusprendama jį pakeisti? Tas gyvenimas jau už jūsų.

Sacha – Ačiū.

Alex – Taip jau yra. Vieniems pasiseka, kitiems ne. Bet likimas nenusprendžiamas vienu kauliuko metimu.

Sacha – Vadinasi, aš gimiau tam, kad gyvenčiau šūdiną gyvenimą, o jūs – tam, kad sulauktumėte sėkmės?

Alex – Ko jūs norite? Keršto?

Sacha – Dar nežinau. Neskubėsiu. Pagalvosiu.

Alex – Žinoma, esu pasirengęs jums atlyginti. Jei tik susitarsime.

Sacha – Kol kas prašau tik svetingumo.

Alex – Jūs juokaujate?

Sacha – Ką tik grįžau į Prancūziją. Neturiu kur eiti. Man reikia kurį laiką apsistoti ir pagalvoti, ką darysiu toliau. Juk turite svečių kambarį...

Frédérique grįžta.

Fred – Viskas gerai?

Alex – Taip, taip, paaiškinsiu...

Sacha – Kalbėjomės apie literatūrą.

Fred – Važiuojam?

Sacha – Paliksiu jus. Bet pažadu, dar grįšiu pratęsti šio nepaprastai įdomaus pokalbio...

Frédérique neramiai pažvelgia į Alexandre'ą.

Tamsa

Scena 3

Frédérique grįžta. Suskamba laidinis telefonas. Ji atsiliepia.

Fred – Taip, mama... Taip, ką tik grįžome... Viskas praėjo labai gerai. Ministrės kalba buvo labai jaudinanti. Padėkok tėčiui. Jo ryšių dėka ministrė pati atėjo įteikti apdovanojimo. Jie juk kartu mokėsi vienoje iš tų elitinių Paryžiaus mokyklų, kurios augina ministrus... Taip, perduosiu tavo sveikinimus Alexandre'ui. Jis stato automobilį. Trečiadienį viską papasakosime, gerai? Žinau, būtumėte norėję dalyvauti, bet nieko tokio. Ateisite kitą kartą... Kitą kartą? Na, nežinau... Taip, žinoma, kai jam įteiks Garbės legiono ordiną! (*Ji kiek priverstinai nusijuokia.*) Gerai, stipriai bučiuoju.

Alex grįžta kaip tik jai padėjus ragelį.

Alex – Kas skambino?

Fred – Mama.

Alex – Aha...

Fred – O ką, laukei skambučio?

Alex – Ne, ne...

Fred – Galiu pažiūrėti?

Alex – Į ką? Turiu galvoje – ką?

Fred – Tavo medalį!

Alex – Velnias, atrodo, palikau mašinoje.

Fred – Matosi, kaip jį brangini. Tu bent patenkintas?

Alex – Taip, žinoma...

Fred – Nelaikyk manęs kvaila. Puikiai matau, kad nuo tos moters apsilankymo kažkas tave graužia.

Alex – Nieko, prisiekiu.

Fred – Tiksliai nuo jos apsilankymo.

Alex – Ko tu čia prisigalvoji...

Fred – Kas ji? Tavo meilužė?

Alex – Frédérique, ar tu į ją pažiūrėjai?

Fred – Gerai, ji ne itin seksuali. Bet ne tokia baisi, kad taip išsigąstum. O tavo akyse tikrai mačiau baimę.

Alex – Pakalbėkime rytoj, gerai? Dabar galva ne visai aiški. Turbūt per daug šampano.

Fred – Mačiau, kad išgėrei vieną taure.

Alex – Tada gal tie ikrai užgulė skrandį. Atrodė nelabai švieži... Gal net buvo pigūs žuvų ikrai. Kaip manai, ministerijoje tikrai galėtų taupyti net ant ikrų? Čia jau biudžeto karpymai nueina per toli, ar ne?

Fred – Iki rytojaus nelauksiu, Alexandre. Jei turi ką pasakyti, sakyk dabar.

Pauzė. Jis dvejoja.

Alex – Gerai, tu teisi. Atidėlioti nėra prasmės. Anksčiau ar vėliau vis tiek tenka susidurti su savo veiksmų pasekmėmis...

Fred – Dabar jau aš bijau. Na?

Alex – Nelengva pasakyti...

Fred – Tai tavo meiluzė?

Alex – Būtų paprasčiau, jei būtų.

Fred – Vadinasi, ne.

Alex – Veikiau... šantažuotoja.

Fred – Kuo tave būtų galima šantažuoti? Vienintelė tavo pusiau kriminalinė istorija – kai policija sulaikė tave už kapo išniekinimą.

Alex – Tiesa.

Fred – Paleido, kai suprato, kad buvai visiškai girtas ir kad tai buvo tavo paties tėvo kapas.

Alex – Aš tik apsisiojau jį. Kvailas lažybų su pačiu savimi rezultatas.

Fred – Vadinasi, ne dėl to tave šantažuoja.

Alex – Deja, ne.

Fred – Tai dėl ko?

Vėl tyla.

Alex – O jeigu pasakyčiau, kad visas mano gyvenimas pastatytas ant melo?

Fred – Ant melo...?

Alex – Blogiau. Ant apgavystės. Intelektualinės apgavystės.

Fred – Klausau.

Alex – Pati ką tik sakei: iki jo buvau šį tą parašęs, bet visi sutaria, kad Goncourt premiją gavęs romanas – mano gyvenimo kūrinys.

Fred – Ir...?

Alex – O jeigu ta knyga ne mano... (*Ji net neatrodo nustebusi.*) Nieko nesakai?

Fred – Galvoju.

Alex – Galvoji? Sakau tau, kad ištekėjai už plagiatoriaus, o tu galvoji?

Vėl tyla.

Fred – Visada maniau, kad tos knygos tu negalėjai parašyti.

Alex – Tai štai, patvirtinu: ji ne mano.

Fred – Taip, supratau.

Alex – Ir viskas? Tik tokia reakcija?

Fred – Mes abu nusprendėme ją išleisti. Abu ją reklamavome. Ji tarsi mūsų vaikas. Tas, kurio kartu nesusilaukėme.

Alex – Tai štai, pranešu, kad tas vaikas ne mano...

Fred – Žinau.

Alex – Iš kur žinai? Vien todėl, kad nelaikai manęs pajėgiu parašyti tokį šedevrą?

Fred – Mačiau rankraštį. Tai nebuvo tavo rašysena.

Alex – Kodėl nieko nepasakei?

Fred – Negalėtume kartu gyventi, jei abu garsiai pripažintume tą melą.

Alex – Todėl pasirinkai, kad tame pačiame mele gyventume kiekvienas atskirai...

Fred – Iki šiol veikė puikiai, ne? Ir galėjo veikti toliau.

Alex – Deja, ta moteris pasibeldė į mūsų duris. Nuo šiol niekas nebebus kaip anksčiau.

Fred – Priklauso.

Alex – Nuo ko?

Fred – Visada galima susitarti.

Alex – Taip... Dar reikės kažkaip susitarti ir su sąžine.

Fred – Su ja seniai susitarėme, ne?

Alex – Ką dar žinai? Be to, kad šis „vaikas“ ne mano...

Fred – Nežinau, kas jo tėvas, jei to klausi. Bet po šios moters vizito, regis, žinau, kas motina.

Pauzė.

Alex – Kaip galėjai leisti man tai padaryti?

Fred – Iš meilės. Paprasčiausiai. Ir šiek tiek iš ambicijos, prisipažinsiu. Tu taip norėjai tokio gyvenimo. Rašytojo gyvenimo. Ir jį gavai...

Alex – Bet aš tik apsimetėlis. Visas mūsų gyvenimas – melas. Tu žinojai. Turėjai mane sustabdyti.

Fred – Tik neapversk dabar vaidmenų.

Alex – Tu teisi. Šlykštinė esu aš. Paliksi mane?

Fred – Jei būčiau norėjusi palikti, būčiau tai padariusi tada. Dabar pasirinkimo nebeturime. Esame viename laive.

Alex – Ir tas laivas skęsta.

Fred – Neskubėk ir nepanikuok. Reikia galvoti. Ką ketini daryti?

Alex – Nežinau... Savižudybė turbūt būtų geriausia išeitis. Bent jau romantiška literatūrine prasme...

Fred – Nekalbėk nesąmonių. Tu per bailus nusižudyti.

Alex – Tu tikrai labai aukštai mane vertini. Net nesuprantu, kaip tiek metų su manimi išgyvenai. Ir dar mane mylėjai...

Fred – Aš myliu mūsų porą. Mūsų bendrininkystę. Mes esame bendrininkai, Alexandre. Tavęs nepaliksiu. Ir neleisiu tai moteriai mūsų sunaikinti.

Alex – Šiuo atveju jos gyvenimą sunaikinau veikiau aš...

Fred – Kita vertus, rankraštis buvo išleistas todėl, kad tu jau turėjai šiokią tokią reputaciją.

Alex – Ir ypač dėl tavo šeimos ryšių...

Fred – Ji veikiausiai niekada nebūtų sulaukusi sėkmės, net parašiusi šedevrą.

Alex – Taip, būtent tai ir pradėjau jai aiškinti... Bet bijau, kad neužteks.

Fred – Be šių aplinkybių tu nebūtum tapęs toks garsus, bet ji turbūt būtų likusi nežinoma. Visi žino, kad Goncourt premijos nelaimėsi tiesiog paštu nusiuntęs rankraštį į *Gallimard*, vieną garsiausių Paryžiaus leidyklų. Socialinė padėtis ir ryšiai daug lemia. Reikia pažinčių.

Alex – Tu teisi, vien talento nepakanka. Kitaip Van Goghas būtų tapęs milijardieriumi. Jo paveikslai ėmė kainuoti milžiniškus pinigus tik po mirties. Ir praturtino ne jį, o spekuliantus.

Fred – Žinoma. Neteisinga, bet taip veikia pasaulis. Pinigai traukia pinigus, sėkmė – sėkmę. Menininko kainą nustato rinka, ne talentas. Kitaip šiuolaikinio meno muziejuose nekabėtų tiek šiukšlių. Su literatūra tas pats.

Alex – Bijojau, kad po tokios nedovanotinos moralinės nuodėmės žmona manęs išsižadės. Beveik nusivyliau.

Fred – Tik nepradėk dar ir manęs moralizuoti!

Alex – Mes monstrai, Frédérique. Turėčiau tuoj pat viską prisipažinti...

Fred – Nė kalbos. Primenu, kad šiame skandale ir aš galiu prarasti viską. Pirmiausia – savo reputaciją!

Alex – Reputaciją?

Fred – Jei nori, vadink garbe. Ir dar mano tėvų reputacija... Aš viską mečiau, kad rūpinčiausi tavo karjera! Įsivaizduoji skandalą, jei apie tai sužinotų spauda? Mama neištvirtų... jos širdis ir taip silpna.

Alex – Bet apsimesti, kad nieko neįvyko, nebegalime. Ta kalė nuo mūsų neatstos.

Fred – Ji tave šantažuoja?

Alex – Kol kas ne. Tik paprašė, ar galėtų apsistoti pas mus.

Fred – Apsistoti?

Alex – Laikinai, spėju. Sako neturinti kur eiti...

Fred – Ir ką atsakei?

Alex – Iš tiesų nelabai turėjau pasirinkimą. (*Skambutis į duris.*) Turbūt ji...

Jie neramiai susižvalgo.

Fred – Aš atidarysiu.

Tamsa

Scena 4

Kambarys tuščias. Įeina Sacha, su naktiniais drabužiais arba pižama, akivaizdžiai ką tik pabudusi. Ji trumpam išeina, grįžta su kavos puodeliu, atsisėda prie rašomojo stalo ir patogiai įsitaiso. Įeina Alexandre. Jam akivaizdžiai nepatinka matyti ją savo vietoje.

Alex – Nesivaržykite... Jauskitės kaip namie.

Sacha – Jei šį namą pirkote už pajamas iš mano Goncourt romano, tam tikra prasme čia ir yra mano namai...

Alex – Tai šeimos namas. Jį gavome iš žmonos tėvų.

Sacha – Visada svajojau apie tokį kabinetą... Tas plunksnakotis – *Montblanc*?

Alex – Manau, pervertinate, kiek Goncourt premija duoda pinigų. Be šlovės, ne taip jau daug.

Sacha – Tikrai?

Alex – Nemanykite, kad vien literatūros premijos būtų pakakę patekti į privileijuotųjų sluoksnį. Įėjimo kaina gerokai didesnė.

Sacha – Vadinasi, man neįkandama iš principo.

Alex – Sėkmė, žinote, nėra vien talentas.

Sacha – Jūs – puikus įrodymas. Esate sėkmingas rašytojas visiškai be talento.

Alex – Šiame pasaulyje prasimušti reikia pastangų, kantrybės, gudrumo... Ir nemažai kompromisų. Tenka praryti daug nemalonių dalykų.

Sacha – Neabejoju, kad šitoje srityje esate labai gabus.

Alex – Rašymas, žinoma, yra menas. Bet tai ne sunkiausia. Ir tikrai ne nemaloniausia dalis. Tam tikra prasme jums pavydžiu...

Sacha – Apsikeiskime vietomis! Aš paimsiu jūsų.

Alex – Ne taip paprasta.

Sacha – Tikrai?

Alex – O jeigu sudarytume sandorį?

Sacha – Jūs pasiliekatė garbę, o man grąžinate pinigus?

Alex – Galvojau apie autorinių teisių dalybas. Žinoma, konfidencialiai.

Sacha – Žinoma.

Alex – Net penkiasdešimt prieš penkiasdešimt.

Sacha – Visus tuos metus jūs skynėte mano darbo vaisius. Jau nekalbant apie šlovę. Kaip ketinate atitaisyti praeities neteisybę?

Alex – Galime numatyti vienkartinę kompensaciją už praeitį. Ir procentą nuo būsimų pajamų. Ką manote?

Sacha – Reikėtų pagalvoti...

Alex – Aš metų metus kūriau reputaciją. Diena po dienos. Kol jūs buvote dingusi. Savo noru. Klajojote viena po pasaulį...

Sacha – Kitaip tariant, beveik nepadoru, kad šiandien dar drįstu ko nors iš jūsų prašyti.

Alex – Taip toli neisiu. Bet galėtumėte ir jūs pasinaudoti tuo, ką aš sukūriau, užuot dabar viską griovusi.

Sacha – O ką gaunu aš?

Alex – Pinigų! Likdama šešėlyje, žinoma.

Sacha – Na jau.

Alex – Leidėjas mane spaudžia parašyti naują romaną. Galėtume bendradarbiauti. Sandoris, naudingas abiem: jūsų talentas, mano vardas. Autorines pajamas dalijamės.

Sacha – Pirmiausia pavogėte mano kūrinį, o dabar siūlote man tapti jūsų šešėline autore? Įžūlumo jums tikrai netrūksta.

Alex – Vis dėlto pagalvokite. Plagiato byla truktų metus. Aš samdyčiau geriausius advokatus, o baigtis vis tiek būtų neaiški. Abu prarastume daug laiko. O jūs, kiek supratau, jo jau praradote pakankamai.

Sacha – Jūsų cinizmas daro įspūdį. Bet negaliu sakyti, kad jūsų argumentai visai neveikia.

Alex – Paliksiu jums laiko pagalvoti.

Alexandre išeina.

Scena 5

Sacha atsistoja ir apsidairo po namus tarsi jų savininkė. Įeina Frédérique.

Fred – Viskas gerai? Nieko netrūksta?

Sacha – Tiesą sakant, šiek tiek alkana. Neturite ko nors pamirkyti kavoje?

Fred (*ironiškai*) – Gal atnešti prancūziškų ragelių?

Sacha – Nesivarginkite. Ypač jei tarnaitė šiandien laisva...

Fred – Virtuvės spintelėje, regis, yra sausainių.

Sacha – Sausainių? Skamba viliojančiai. Vėliau pasižiūrėsiu...

Fred – Aš jų nemėgstu, bet mano vyras dievina.

Sacha – Kai nėra nieko geresnio, tinka ir sausainis kavai pamirkyti.

Fred – Ilgai ketinate čia pasilikti?

Sacha – Dar nežinau. Priklausys...

Fred – Nuo ko?

Sacha – Pirmiausia nuo jūsų vyro. Turime bendrą reikalą. Jis pasiūlė mane samdyti šešėline autore. Nieko nesakė?

Fred – Nelaikykite manęs kvaile. Mano vyras nuo manęs nieko neslepia. Jis viską papasakojo.

Sacha – Labai užjaučiu. Nuoširdžiai.

Fred – Tikrai?

Sacha – Manėte esanti ištekJusi už didžio rašytojo. O paaiškėjo, kad esate paprasto plagiatoriaus žmona...

Fred – Ko jūs norite?

Sacha – Ištekėti reikėjo už manęs...

Fred – Tik nesakykite, kad to ir norite...? Bet jei taip – dėl mylimo vyro esu pasirengusi daug kam. Santuokos nežadu, žinoma, bet jei jums patinka brandžios moterys...

Sacha nusikvatoja.

Sacha – Jums įžūlumo irgi netrūksta!

Fred – Priimsiu kaip komplimentą.

Sacha prieina prie Frédérique ir paliečia jos skruostą.

Sacha – O aš jums patinku? (*Frédérique akimirka sutrinka, paskui susiima.*) Juk genijus esu aš. O už jo „genijaus“ jūs ir ištekėjote!

Fred – Ne vien už tai.

Sacha – Be to, aš galėčiau parašyti ir daugiau knygų...

Fred – Tai kodėl dar neparašėte?

Sacha – Dar nepasakiau paskutinio žodžio.

Fred – Pasak Alexandre'o, pirmame romane papasakojote savo pačios istoriją. Gal daugiau neturite ką pasakyti.

Sacha – Romanų autoriai visada bent truputį rašo apie savo gyvenimą, ar ne?

Fred – Taip... Todėl su amžiumi jiems lieka vis mažiau įdomaus pasakyti. Nesu tikra, kad samdyti jus šešėline autore būtų toks geras sandoris...

Sacha – Visada galėčiau aprašyti jūsų gyvenimą. Atrodo labai turiningas...

Fred – Kai kurių sukčių gyvenimas daug įdomesnis už daugumos dorų žmonių. Ypač jei tie sukčiai, kaip jūs, nuolat mato save aukomis...

Sacha – Vadinasi, tikroji menininkė čia jūs.

Fred – Kalbant apie literatūrinį vaisingumą, man atrodo, jūs jau seniai peržengėte menopauzės slenkstį.

Sacha – O jūsų vyras nevaisingas. Net vaiko jums nesugebėjo padaryti.

Fred – Nelįskite į mūsų meilės istoriją. Jūs jos nesuprastumėte.

Ieina Alexandre ir nugirsta pokalbio pabaigą.

Alex – Kalbėjote apie mane?

Fred – Palieku jus.

Fred išeina.

Scena 6

Alex – Tik nepersistenkite, įspėju.

Sacha – O jeigu?

Alex – Žinau, kad nesate apie mane geros nuomonės, bet nenuvertinkite manęs.

Sacha – Stengiuosi... Prisipažinsiu, nelengva. Bet pasistengsiu dar labiau.

Alex – Pasiūlymą jau pateikiau.

Sacha – Ir aš tikrai apie jį galvoju... *(Pauzė.)* Jūs jį vis dar turite?

Alex – Ką?

Sacha – Rankraštį!

Alex – Ne...

Sacha – Sunaikinote, tiesa? Kad neliktų jūsų nusikaltimo įrodymo?

Alex – Kodėl? Norėtumėte jį atgauti?

Sacha – Supraskite, man tas rankraštis turi sentimentalią vertę.

Alex – O jūs supraskite: jei jį dar turėčiau, neatiduočiau be jokios kompensacijos.

Sacha – Vadinasi, nebeturite.

Alex – Sakykime... pametėme.

Sacha – Skamba taip kvailai, kad beveik norisi patikėti.

Alex – O aš privalau tikėti jums?

Sacha – Dėl ko?

Alex – O jei blefuojate?

Sacha – Tada jau būčiau laimėjusi. Jūs iš karto parodėte savo kortas.

Alex – Bet galėčiau atsisakyti mokėti.

Sacha – Žaidėte ir pralaimėjote. Žaidimo skolos – šventas dalykas. Ir žinote, kas nutinka tiems, kurie jų nemoka.

Alex – Mes apie jus nieko nežinome.

Sacha – Sakiau: romanas autobiografinis.

Alex – Bet tai buvo prieš kelerius metus. Jūs jau nebe tas romano personažas. Ir aš jau nebe visai tas žmogus, kuris jį pasirašė.

Sacha – Aš jus pažįstu pakankamai gerai, kad žinočiau: nerizikuosite.

Alex – Kokia rizika?

Sacha – Sumokėsite, kad turėtumėte ramybę. Vienintelė „policija“, kuriai drįstate atsiskaityti, yra jūsų draudimo polisas. Jums reikia draudimo nuo neramaus gyvenimo – ir kartais mažo medalio už gerus pažymius, kuriuos gavote sukčiaudamas.

Alex – Taigi jums vis dėlto reikia pinigų.

Sacha – Jums būtų ramiau, jei taip būtų, tiesa?

Alex – O ko dar galėtumėte norėti?

Sacha – Ar žinote, ką reiškia netekti savo kūrinio? Matyti savo krauju parašytą tekstą, pasirašytą svetima ranka?

Alex – Ne...

Sacha – Turbūt panašiai jaučiasi moteris, iš kurios gimusį vaiką atima ir atiduoda svetimam žmogui.

Alex – Aš to nenorėjau. Tas rankraštis – rastas vaikas. Iš kur man žinoti, kad jūs pati jo nepalikote?

Sacha – Tyčia, norite pasakyti?

Alex – Lyg butelį su žinute jūroje. Tikintis, kad kas nors ras... jūsų gelbėtojas... Ir dar padarys reklamą už jus.

Sacha – Jei teisingai suprantu, už mano SOS išgelbėjimą jums beveik priklauso dar vienas medalis.

Alex – Aš rankraščio iš jūsų nepavogiau.

Sacha – Tiesa. Smurtiniam apiplėšimui jums pritrūktų drąsos. Jūsų specialybė – pasinaudoti proga, kai svetimas daiktas pats pakliūva po ranka, ar ne?

Alex – Teisingai, aš bailys. Bet ne nusikaltėlis. Esu mokėjęs už seksą, bet niekada nieko neprievartavau.

Sacha – Vis dėlto eisiu apsirengti...

Sacha išeina.

Scena 7

Frédérique grįžta.

Alex – Nebegaliu jos pakęsti. Kasdien mūsų svetainėje. Išsitiesusi ant mūsų sofos. O jei ne – tai sėdi prie mano rašomojo stalo...

Fred – Kita vertus, geriau turėti ją prieš akis.

Alex – Manai?

Fred – Bent žinome, kad ji ne sėdi kokioje bažnyčioje ir neišpažįsta visko pirmam pasitaikiusiam kunigui.

Alex – Arba prisigėrusi kokiame Paryžiaus bare nepasakoja savo nelaimių barmenui.

Fred – Tai labiau jos stilius... Jau nekalbant apie riziką, kad nueis parduoti sensacijos bulvariniam laikraščiui ar televizijai.

Tyla.

Alex – Sakei, kad matei rankraštį.

Fred – Taip.

Pauzė.

Alex – Žinai, kur jis dingio?

Fred – Kas?

Alex – Rankraštis! Vieną dieną jis buvo užrakintame mano stalo stalčiuje, kitą – nebebuvo.

Fred – Stalčius buvo išlaužtas?

Alex – Ne. Ir tik tu gali žinoti, kur slepiu raktą.

Tyla.

Fred – Gera. Aš jį paėmiau.

Alex – Kažkaip ir nujaučiau...

Fred – Vadinasi, abu žinojome.

Alex – Dar galiu suprasti, kad nusprendei tylėti žinodama, jog romanas ne mano. Bet kodėl paėmei rankraštį?

Fred – Gyvybės draudimas, sakykime...

Alex – Draudimas nuo ko?

Fred – Jei sėkmė tau būtų apsukusi galvą ir būtum panorėjęs mane palikti dėl jaunesnės.

Alex – Vadinasi, tebe laikai jį?

Fred – Taip...

Alex – Iš naujo tave atrandu, Frédérique.

Fred – Laikei mane kvailele?

Alex – Maniau, kad šitoje niūrioje komedijoje virvutes tampau aš. Pasirodo, pats buvau marionetė.

Fred – Užtat prožektorių šviesoje esi tu, brangusis...

Alex – Ir į šešėlį, tiksliau į kalėjimą, galiu patekti irgi aš.

Fred – Dėl gero kalambūro tu parduotum sielą. Štai tavo problema.

Alex – O įsivaizduok, ką buvau pasirengęs padaryti dėl viso romano...

Tyla.

Fred – Galėtume jos atsikratyti...

Alex – Rankraščio?

Fred – Autorės.

Alex – Tu išprotėjai!

Fred – Jei ji dingtų, niekas neieškotų. Ji pati kadaise suorganizavo savo dingimą. Oficialiai ji ir taip laikoma dingusia!

Alex – Tikiuosi, juokauji.

Fred – Žinoma, juokauju... Tai ką siūlai?

Alex – Derėtis. Kito kelio nėra. Tik nesu tikras, kad jai užteks pinigų.

Fred – Užteks. Už pinigus galima nusipirkti viską. Klausimas tik – už kiek.

Alex – Kiek galime sau leisti?

Fred – Kiek vertini savo reputaciją?

Alex – Ačiū, kad nepaklausei apie garbę...

Tamsa

Scena 8

Sacha mieguista išsitiesusi ant sofos. Galima pamanyti, kad ji negyva. Įeina Frédérique su peiliu rankoje. Ji prieina prie Sacha, tarsi dvejodama.

Sacha – Žinote, nužudyti žmogų ne taip paprasta. Ypač peiliu.

Fred – Norėjau tik atsipjauti dešros. Norite?

Sacha (*atsikeldama*) – Ačiū. Esu vegetarė.

Fred – Turėjau numanyti.

Sacha – Tikrai? Kodėl?

Fred – Nežinau... Gal dėl jūsų polinkio visada stoti aukų pusėn. Tų, kuriuos veda į skerdyklą. Jūs tikinti?

Sacha – Tikiu reinkarnacija. Ratas sukasi. Galų gale būsime suvaidinę visus vaidmenis.

Fred – Suprantu... Kitame gyvenime pirmieji taps paskutiniais. Kaip ir sakiau. Pakeiskite reinkarnaciją prisikėlimu, ir jūsų pasaulėžiūra jau visai katalikiška.

Sacha – Net ir šiame gyvenime dažnai esame savo pačių budeliai, ar ne? Savo demonų aukos.

Fred – Jei ratas sukasi, galiausiai dar nuplagijuosite pati save...

Sacha – Kas žino... Gal jūsų vyras ir aš – tik dvi tos pačios medalio pusės. To paties Meno ir literatūros ordino medalio.

Fred – Aš vis tiek rinkčiausi riterį, o ne literatą... Aš jus nužudysiu.

Sacha – Nužudydama mane, nužudysite ir dalį savęs.

Fred – Jūs tikrai laikote save Jėzumi Kristumi.

Sacha – O kryžių ant kaklo nešiojate jūs...

Fred – Nešioju jį kaip vėliavą.

Sacha – Taip. Savo klasės vėliavą. Kovoja tik už tai, kad išsaugotumėte privilegijas.

Fred – Aš neatsuku kito skruosto. Mano religija karinga. Kryžiaus žygių religija. Aš, kaip jūs, nesimėgauju aukos vaidmeniu.

Sacha – Jums labiau patinka budelių pusė?

Fred – Man patinka nugalėtojų pusė. O jums ne?

Sacha – Nenoriu rinktis. „Esu žmogus, ir niekas, kas žmogiška, man nesvetima.“

Fred – Jūs dar ir filosofė?

Sacha – Tai Terencijus, lotynų autorius, gyvenęs beveik du šimtmečius prieš Kristų.

Fred – Turite dar tokių citatų?

Sacha – „Aš esu žaizda ir peilis, antausis ir skruostas, galūnės ir ratas – auka ir budelis.“

Fred (*ironiškai*) – Gražu...

Sacha – Prancūzų poetas Baudelaire'as.

Fred – Skaitėte jo *Blogio gėles*?

Sacha – O jūs? Tikrai skaitėte, ar mokate tik kelias citatas, kurių reikia blizgėti Paryžiaus vakarienių?

Fred – Bet kuriuo atveju nejaučiu jokios užuojautos tiems, kurie medžioklėje nenori susitepti rankų krauju, bet prie laimikio dalybų atsiranda pirmieji.

Sacha – Atsargiai su stereotipais apie vegetarus. Hitleris irgi nevalgė mėsos.

Fred – Matosi, kad kalbate apie tai, ką išmanote.

Sacha – Apie Hitlerį?

Fred – Apie žmogžudystę. Sakėte, kad peiliu nužudyti nėra lengva.

Sacha – Sunkiausia paskui atsikratyti kūno.

Fred – Vadinasi, kalbate iš patirties...

Sacha – Kol jūs kišenes kimšote mano autoriniais honorarais, aš išgyvenau sunkų laikotarpį...

Fred – Man labai gaila...

Sacha – Priešingai populiariam posakiui, būtinybė retai tampa įstatymu. Dažniau ji paverčia žmogų įstatymo pažeidėju. Bet jums tai negalioja. Jūsų pasaulyje įstatymus rašote jūs.

Fred (*ironiškai*) – Suprantu, vaikystė buvo sunki... Norite apie tai pasikalbėti?

Sacha – Keista, visi nori, kad pasakočiau savo gyvenimą. Juk jis jau beveik visas aprašytas mano romane.

Fred – Tą romaną sėkme pavertėme mes. Be mūsų būtumėte turėjusi leisti jį savo lėšomis. O šiandien net pati būtumėte jį pamiršusi.

Sacha – Galbūt...

Fred – Ir apskritai, pažiūrėkite į save...

Sacha – Ką?

Fred – Ir paklauskite savęs: „Ką?“ Mūsų pasaulyje, kaip jūs jį vadinatė, sakoma „Atsiprašau?“

Sacha – Rimtai?

Fred – Neturite rašytojos laikysenos. Televizijoje atrodytumėte prastai. Kodėl nepalikus to profesionalams? Visi laimėtų.

Sacha – Siūlote pasidalyti darbą? Jūsų vyrui trūksta stiliaus, kai rašo, man – kai kalbu. Taigi aš rašau jo knygas, o jis kalba už mane?

Fred – Kodėl gi ne? Kaip Cyrano de Bergerac istorijoje: vienas kuria žodžius, kitas juos ištaria. Žinote Cyrano?

Sacha – Tiesą sakant, nuo jūsų mane pykina. Kaip galėjote visus tuos metus su tuo gyventi? Ir iš to gyventi.

Fred – Literatūroje visi nuo seno skolinasi iš visų. Jei tai būtų tikras nusikaltimas, apie tai seniai žinotume.

Sacha – Tai bent jau teisės pažeidimas. Jau nekalbant apie moralę. O jos jūs neturite.

Fred – Ko norite? Laikas pagaliau pasakyti. Pinigų?

Sacha – Vis tiek neturite ko daugiau pasiūlyti. Gal ir esate teisi. Aš per daug nepaklusni, kad atlikčiau cirko numerį, kurio reikalautų jūsų pasaulis, kad mane priimtų.

Fred – Skamba protingai. Kiek?

Sacha – Milijono.

Fred – Pats Goncourt premijos laureatas iš žiuri gauna simbolinį dešimties eurų čekį.

Sacha – Bet premijos vertė ne čekyje... Šimtai tūkstančių parduotų egzempliorių. Televizija. Visos išlaidos apmokėtos paskaitos...

Fred – Šitas Goncourt romanas nebuvo toks jau milžiniškas bestseleris.

Sacha – Girdžiu jūsų balse priekaištą... Vadinasi, mano romanas vos buvo vertas, kad jį pasirašytų jūsų didysis vyras?

Fred – Suprantate, tokiai sumai surinkti reikės šiek tiek laiko.

Sacha – Aš neskubu. Duodu dvidešimt keturias valandas.

Fred – O mums reikės garantijų. Kad po to paliksite mus ramybėje visam laikui.

Sacha – Kokių garantijų?

Fred – Savo ranka parašyto pareiškimo, kad už šią sumą atsisakote visų teisių į romaną ir bet kokių teisinių pretenzijų.

Sacha – Gerai.

Fred – Paruošiau tekstą. Jums tereikės perrašyti.

Sacha – Vadinasi, šįkart kopijuosiu aš...

Fred – Atsiprašau?

Sacha – Prieš kelerius metus jūsų vyras perrašė ištisą knygą, kurios nebuvo parašęs.

Fred – Milijonas, ir viskas. Paskui dingstate iš mūsų gyvenimo.

Sacha – Galite manimi pasitikėti. Dingti – mano specialybė. Su milijonu bus dar paprasčiau. Duokite tą lapą.

Fred – Štai.

Sacha – Puiku. Eisiu į savo kambarį atlikti namų darbų... Kai baigsiu, galėsiu pažiūrėti televizorių?

Sacha išeina.

Scena 9

Įeina Alexandre.

Alex – Ką tik kalbėjau su savo agentu. Siūlo mano romaną adaptuoti teatrui...

Fred – Juk visada apie tai svajojai?

Alex – Aš tikrai pasakiau „mano romaną“?

Fred – Gal jis ir ne tavo, bet Goncourt sėkmė – mūsų.

Alex – Tu teisi. Ši sėkmė priklauso mums.

Fred – Taip.

Alex – Aš net perrašiau kelias vietas. Iš pradžių jos nebuvo tokios geros...

Fred – Ir rašybos klaidų buvo pilna.

Alex – Kalbėjai su ja?

Fred – Taip.

Alex – Ko ji nori?

Fred – Milijono. Ir tada viskas baigta.

Alex – Brangoka... Turime tiek?

Fred – Taip. Gyvybės draudimo santaupose. Apsieisime be jų. Vaikų vis tiek neturime.

Alex – Tai dėl teatro adaptacijos sakau „taip“?

Fred – Geriau tegu dar palaukia. Noriu patikrinti vieną detalę...

Alex – Gerai. Perskambinsiu.

Jis išeina. Fred taip pat trumpam išeina ir grįžta su rankraščiu.

Tamsa

Scena 10

Sacha varto Goncourt premiją pelniusį romaną. Įeina Frédérique.

Sacha – Keista, išspausdintas romanas iškart atrodo daug protingesnis negu rankraštis.

Fred – O jei ant viršelio dar puikuojasi garsios literatūros premijos ženklas...

Sacha – Gerai padarėte, kad pakeitėte pavadinimą. Maniškis buvo nelabai vykęs.

Fred – Koks jis buvo?

Sacha – *Amnezikės prisiminimai*. Bandote mane pagauti?

Fred – Turite laišką, kurio prašiau?

Sacha – Štai.

Sacha paduoda jai laišką.

Fred – Gerai...

Fred atidžiai apžiūri laišką.

Sacha – Kas nors negerai?

Fred – Priešingai, palengvėjo... Turėjau abejonių, bet dabar esu tikra. Ši rašysena, jūsų... visai ne tokia kaip rankraštyje.

Sacha – Maniau, rankraštis dingęs?

Fred – Aš jį paslėpiau saugioje vietoje.

Sacha – Ir kokią išvadą iš šios grafologinės ekspertizės darote, inspektore?

Fred – Jūs irgi apsimetėlė. Romano parašėte ne jūs.

Sacha – Jei taip sakote...

Fred – Aš ir įtariau. Tikras autorius nepasitenkintų vien pinigine kompensacija.

Sacha – Teisingai. Aš ne ta, kuo mane laikote.

Fred – Tai kas jūs?

Sacha – Nesvarbu... Tikrąją šios knygos autorę sutikau kalėjime.

Fred – Ji tebėra ten?

Sacha – Nežinau. Sirgo. Gal mirė, gal ne. Papasakojo man savo gyvenimą, romaną, kaip prarado rankraštį.

Fred – Ji jus atsiuntė?

Sacha – Ne. Dirbu savo naudai.

Fred – Vadinasi, net nežinote, kas jai nutiko...

Sacha – Ją perkėlė, ir daugiau nemačiau. Po kelerių metų kalėjimo bibliotekoje atsitiktinai radau Goncourt premiją gavusią knygą. Perskaičiau, prisiminiau jos istoriją ir viską supratau.

Fred – Kodėl tiek laukėte?

Sacha – Mane paleido tik praėjusią savaitę. Iš karto atėjau pas jus.

Fred – Vadinasi, tikroji autorė apie nieką nežino.

Sacha – Jums tai nieko nekeičia. Noriu pinigų už tylą.

Fred – Keičia. Jūs tik paprasta šantažuotoja, o ne menininkė, kurią apvogėme. Jūs net ne rašytoja. Ir jūsų dešimties eilučių laiške pilna rašybos klaidų.

Sacha – Jūsų vyras irgi ne tikras rašytojas. Mes visi trys vagys. Aš tik noriu savo grobio dalies.

Fred – Bet dabar įrodymų nebeturite...

Sacha – Klystate. Dabar turiu originalų rankraštį. Ir jį rašė tikrai ne jūsų vyras.

Fred – Rankraštį?

Sacha – Jūs rimtai laikote mane kvaile? Iš karto supratau, kam jums tas mano ranka rašytas laiškas. Jūs gudresnė už savo vyrą, bet gerokai mažiau gudri už mane.

Fred – Kaip galėjote gauti rankraštį?

Sacha – Laišką tyčia parašiau žinodama, kad tuoj eisite lyginti rašyseną su rankraščiu. Taip sužinojau, kad jis namuose ir kur jį slepiate. Stebėjau jūsų judėjimą ir radau.

Fred – Vėl blefuojate.

Sacha – Nueikite į rūsį ir pažiūrėkite, ar jis ten dar yra.

Fred – Netikiu.

Sacha – Sakiau, ką tik iš kalėjimo. Ten išmoksti greitai suprasti, kur žmonės slepia tai, kas jiems brangiausia...

Fred – Kalė.

Sacha paduoda jai lapą.

Sacha – Čia mano banko sąskaitos numeris ir IBAN. Iki savaitės pabaigos noriu pinigų sąskaitoje.

Fred – Nesijaudinkite. Gausite.

Frédérique išeina.

Scena 11

Įeina Alexandre.

Alex – Jūs vis dar čia?

Sacha – Kas žino, netrukus būsiu turtinga. Galėsiu ir aš apsigyventi prabangiame Paryžiaus rajone. Mačiau, kad tiesiai priešais jūsų namą parduodamas gražus namas.

Alex – Neperlenkite lazdos.

Sacha – Žinoma, yra ir kita išeitis. Tam tikra prasme daug paprastesnė. Ir jums gerokai pigesnė.

Alex – Kokia?

Ji viliojančiai priartėja.

Sacha – Veskite mane! Susituoksime su bendra sutuoktinių nuosavybe, ir tapsiu jūsų teisėta įpėdine bei teisių perėmėja.

Alex – Pamištate mano žmoną. Nesu tikras, kad ji sutiktų. Ir aš – taip pat.

Sacha pabučiuoja Alexandre'ą į lūpas. Nustebęs jis jos neatstumia.

Sacha – Atsipalaiduokite... (*Ji dar atkakliau jį vilioja.*) Pamatysite, dar jus nustebinsiu...

Alex – Jau nustebinote... Bet jūs visiškai ne mano tipas.

Sacha – Tačiau mano romaną pasirašėte. Keista taip nemėgti mano stiliaus...

Alex – Kalbėjau apie jūsų lytį... Ji, beje, gana dviprasmiška.

Sacha – Kas žino... Gal jums patiktų.

Įeina Frédérique ir pamato jų glėbį. Sacha nusikvatoja.

Sacha – Nesijaudinkite, palieku jį jums... Kol kas. Eisiu prasivaikščioti po sodą, čia pernelyg tvanku. Bet rytoj noriu savo pinigų.

Sacha išeina.

Alex – Atleisk, pats nežinau, kas man pasidarė.

Fred – Tikėjausi išgirsti, kad ji užklupo tave netikėtai ir išplėšė bučinį. Vadinasi, tau nebuvo nemalonu?

Alex – Liaukis, ko prisigalvoji.

Fred – Tiesa, ji jaunesnė už mane. Ir bent jau nauja.

Alex – Net nesu tikras, kad ji iš tikrųjų moteris... Tau nėra ko bijoti.

Fred – Galbūt. Bet tau patariu saugotis. Kad tave išlaikyčiau, galėčiau ir nužudyti.

Tamsa

Scena 12

Frédérique sėdi prie stalo. Įeina Sacha.

Sacha – Turite mano pinigų?

Fred – Štai.

Ji paduoda čekį. Sacha jį paima ir apžiūri.

Sacha – Dešimt eurų... Čia pokštas?

Fred – Tokią simbolinę sumą oficialiai gauna Goncourt premijos laureatas.

Sacha – Nežaiskite su manimi. Primenu, ką tik išėjau iš kalėjimo...

Fred – Nereikėjo bandyti suvilioti mano vyro.

Sacha – Ką padarysite? Nužudysite? Net vadinamasis „aistros nusikaltimas“ baudžiamas kur kas griežčiau nei paprastas plagiatas. Patikėkite, aš apie tai šį tą žinau.

Frédérique paduoda jai dokumentą.

Fred – Čia pusė sumos. Pusė milijono eurų. Banko pavedimo patvirtinimas į jūsų nurodytą sąskaitą. Kitą pusę gausite, kai grąžinsite rankraštį.

Sacha – Gausite. Bet pirmiausia palauksiu, kol pinigai tikrai atsiras mano sąskaitoje.

Sacha paima pavedimo patvirtinimą.

Fred – O kas garantuoja, kad vėliau mūsų vėl nešantažuosite?

Sacha – Privertėte mane pasirašyti rašytinį įsipareigojimą.

Fred – Žinote, tokie popieriai...

Sacha – Tiesa, niekas negarantuoja, kad negrįšiu, kai pinigai baigsis. Kiek laiko užtrunka išleisti milijoną? Neturiu patirties.

Fred – Negalėsiu visą gyvenimą gyventi su tuo Damoklo kardu virš galvos.

Sacha – Galėsite. Jūs tvirta. Tvirtesnė už vyrą. Juk čia jūs nešiojate kelnės, nors medalius nešioja jis...

Fred – Man taip visai tinka.

Sacha – Iš tikrųjų tą knygą turėjote pasirašyti jūs. Bet Paryžiaus salonuose ir televizijoje toliau puikuosis jis.

Fred – Man labiau patinka tampyti virvutes. Nemėgstu scenos šviesos.

Sacha – Gaila... Šviesa jums tinka.

Fred – Jums iš tikrųjų patinka moterys?

Sacha – Kalėjime pasirinkimas ne toks jau platus. Kartais pripranti...

Sacha prieina prie Frédérique. Ši kiek atsitraukia, bet jos neatstumia.

Fred – Turime net sauną. Jei norite...

Sacha – Kodėl gi ne.

Fred – Ji atskirame namelyje sodo gale. Atnešiu rankšluosčių.

Sacha – Ačiū... Galite ir pati prisijungti.

Fred – Būsiu ten po penkiolikos minučių.

Sacha – Lauksiu. Galėsime pratęsti šį malonų pokalbį.

Fred – Neabejoju, kad bus karšta...

Frédérique išeina.

Tamsa

Scena 13

Frédérique įeina kalbėdama telefonu.

Fred – Taip, būtent... Prašau atšaukti tą pavedimą. Puiku, patvirtinimą atsiųsiu el. paštu. Ačiū. Geros dienos...

Frédérique padeda telefoną ir gurkšteli kavos. Įeina susirūpinęs Alexandre.

Fred – Kas nutiko? Atrodai sunerimęs. Viskas gerai?

Alex – Ką tik grįžau iš sodo. Kaip kiekvieną rytą po treniruotės norėjau nueiti į sauną...

Fred – Ir...?

Alex – Nepatikėsi, bet ta baisi moteris jau buvo ten.

Fred – Tikrai?

Alex – Saunoje. Visiškai nuoga.

Fred – Negali būti.

Alex – Ir, svarbiausia, visiškai negyva.

Fred – Tikrai?

Alex – Neatrodai nustebusi...

Fred – Nežinau... Gal širdies smūgis. Taip nutinka. Jei širdis silpna, sauna ne pats geriausias sumanymas.

Alex – Gali būti... Juolab atrodė, kad ji ten praleido visą naktį.

Fred – Keista mintis.

Alex – Veidas buvo visas raudonas, ji gulėjo prakaito baloje.

Fred – Siaubas! Ant saunos durų juk parašyta, kad negalima būti ilgiau nei pusvalandį.

Alex – Taip... Nesuprantu, kodėl ji ten išbuvo taip ilgai...

Fred – Kas žino...

Alex – Tiesa, durys iš lauko buvo užremtos metaliniu strypu.

Fred – Negali būti.

Alex – Ką tu padarei, Frédérique?

Fred – Padariau tai, ką pats seniai turėjai padaryti, jei būtum turėjęs kiaušus.

Alex – Bet kodėl?

Fred – Ji niekada nebūtų nuo mūsų atsikabinusi! Būtų šantažavusi visą gyvenimą. Nors ką tik sužinojau, kad iš tikrųjų ne ji parašė romaną...

Alex – Ne ji? Tai kas?

Fred – Kita moteris, atrodo. Ji ją sutiko kalėjime.

Alex – Visada žinojau, kad ši moteris neturi rašytojos klasės. Bet tada kodėl ją nužudei, jei ji ne autorė?

Fred – Bijojau, kad mane paliksi. Kad išeisi su ja.

Alex – Ką tu čia kalbi? Įsivaizduoji mane su šita...

Fred – Juokauju. Bet net jei ne ji autorė, ji žino viską. Būtų mus šantažavusi lygiai taip pat.

Alex – Košmaras... Eisiu prisipažinti policijai.

Fred – Kaip visada – tik žodžiai. Poza, kol lauki, kad aš pasakyčiau, ką daryti.

Alex – Tai ką darome?

Fred – Galėtume pabandyti pateikti kaip nelaimingą atsitikimą, bet rizikinga...

Alex – Jei pradės klausti, kas mus su ja siejo ir ką ji veikė mūsų saunoje...

Fred – Geriau atsikratykime kūno.

Alex – Gerai... Jei manai, kad taip geriau. O paskui?

Fred – Paskui? Nieko. Grįšime prie normalaus gyvenimo.

Alex – Normalaus gyvenimo?

Fred – Gana kalbų. Baigiu kavą ir einam. Turime darbo.

Alex – Vis dėlto... Turbūt baisi mirtis.

Fred – Pati prisiprašė.

Alex – O prieš tai nuoga nuėjai pas ją į sauną.

Fred – Reikėjo pelnyti jos pasitikėjimą...

Alex – Vadinasi, dabar žinai, ar ji vyras, ar moteris.

Fred – Taip.

Alex – Ir?

Fred – Koks dabar skirtumas? Lavonai neturi lyties.

Alex – Ar mirusi moteris vis dar moteriška?

Fred – Juokinga. Pats sugalvojai?

Alex – Deja, ir vėl ne... Sena prancūziška dainos eilutė.

Fred – Netrukus galėsi pats patikrinti... Einam.

Tamsa

Scena 14

Frédérique ir Alexandre įneša nejudantį Sacha kūną. Jis laiko už kojų, ji – už pečių. Be ceremonijų paguldo ant sofos.

Alex – Nemaniau, kad ji tokia sunki... Ypač po tiek prarasto skysčio...

Fred – Žinai posakį „sunkus kaip negyvas asilas“?

Alex – Ir ką?

Fred – Matyt, lavonas visada sunkesnis už gyvą žmogų.

Alex – Svarbu, kad mums neužgultų sąžinės...

Fred – Automobilį išvarei?

Alex – Stovi apačioje.

Fred – Puiku.

Alex – Kaip atsikratysime kūno?

Fred – Nuvešime į mūsų užmiesčio namą Bretanėje, Prancūzijos Atlanto pakrantėje. Supjaustysime, likučius sudeginsime malkinėje krosnyje, o pelenus išbersime nuo jūros skardžio.

Alex – Tu mane gąsdini, Frédérique. Kalbi taip, lyg būtum tai dariusi visą gyvenimą.

Fred – Daryk, ką sakau, ir viskas bus gerai.

Alex – Visada aklai tavimi pasitikėjau, bet kažkodėl dabar turiu blogą nuojautą.

Fred – Turi geresnį planą?

Alex – Ne...

Fred – Tada negaiškime.

Alex – Gerai... Be to, po nakties saunoje kremuoti bus lengviau. Ji jau gerokai išdžiūvusi...

Fred – Tikrai dabar metas juokauti?

Alex – Tu teisi. Šiuo metu turime skubesių reikalų...

Fred – Susukime ją į kilimą.

Alex – Kam?

Fred – Nežinau. Filmuose visada taip daro.

Alex – Gerai...

Jie ruošiasi suvynioti kūną į kilimą.

Fred – Man atrodo, kilimas per mažas.

Alex – Nešime taip.

Fred – Šįkart aš paimsiu už kojų. Man bus lengviau.

Alex – Gerai...

Jie vėl pakelia kūną ir išneša.

Tamsa

Scena 15

Įeina gerai nusiteikę Alexandre ir Frédérique.

Alex – Tas trumpas pabėgimas į Bretanę mums išėjo į naudą, ar ne? Net veidai atsigavo.

Fred – Taip... Pasivaikščioti prie Atlanto, pakvėpuoti jūros oru, prisiminti paprastus, tikrus dalykus.

Fred – Kaskart grįžusi ten jaučiuosi tarsi grįžčiau prie savo šaknų.

Alex – Bretanėje? Kiek tik sugebėjai atsekti savo genealogiją, tavo šeima niekada nebuvo išsikrausčiusi iš prabangaus Paryžiaus šešioliktojo rajono.

Fred – Šaknys yra ten, kur jautiesi kaip namie ir kur gali sau leisti nusipirkti užmiesčio namą.

Alex – Keista, bet man atrodo, kad šitas išbandymas mus dar labiau suartino.

Fred – Man irgi.

Alex – O dabar, kai nebeturime ką slėpti, jaučiuosi daug ramiau. Tu ne?

Fred – Nebeturime ką slėpti? Tarpusavyje, nori pasakyti?

Alex – Žinoma... Antradienį vis dar vakarieniaujame pas tavo tėvus?

Fred – Taip, kaip visada.

Alex – Puiku. Bus malonu juos pamatyti.

Fred – Tiesa. Seniai nematėme.

Alex – Dvi savaites.

Fred – Būtent tai ir sakau.

Alex (*paimdamas laikraštį*) – Na, kaip laikosi pasaulis?

Alexandre išskleidžia laikraštį ir pradeda vartyti.

Fred – Prasidėjo rudens knygų sezonas – Prancūzijoje dabar visi leidžia naujus romanus.

Alex – Deja, šiemet premijos mums negresia. Neturime ko išleisti...

Fred – Kol kas.

Frédérique išsitraukia rankraštį ir pradeda skaityti. Kurį laiką abu skaito savo kampe. Alexandre pastebi rankraštį.

Alex – Vėl tas prakeiktas rankraštis?

Fred – Šitas – kitas.

Alex – Kitas?

Fred – Radau svečių kambaryje, po grindų lenta...

Alex – Vadinasi, ji ten paslėpė... Stebuklas. Pirmąją jos „Bibliją“ radau traukinyje, o dabar po mirties ji paliko mums ir „Naująjį Testamentą“...

Fred – Abiejų rankraščių rašysena ta pati.

Alex – Vadinasi, gal ji vis dėlto buvo autorė?

Fred – Gali būti...

Alex – Ta moteris tikrai buvo velniška.

Fred – Taip... Gerai, kad jos atsikratėme.

Alex – Jei kam nors papasakotume šią istoriją, mumis nepatikėtų.

Fred – Todėl niekam ir nepasakosime.

Alex – Nebent mūsų skaitytojams. Iš to išeitų puikus romanas, ne?

Fred – Jau išėjo.

Alex – Ką turi galvoje?

Fred – Apie tai ir yra šitas antras romanas.

Alex – Man tikrai nesiseka. Visas geras idėjas jau panaudojo kiti. Kas man belieka, jei ne plagiatas? (*Pauzė.*) Ir rankraštis geras?

Fred – Dar geresnis už pirmąjį...

Alex – Agentas mane nuolat spaudžia pagaliau išleisti ką nors naujo.

Fred – Kodėl nepasirašius šito? Patikėk, jis visiškai vertas tavo vardo.

Alex – Ji mirusi. Sakykime, mes būsimė jos teisių perėmėjai...

Fred – Tu visada randi tikslų žodį, brangusis. Turbūt todėl ir esi sėkmingas autorius. Taip, mes turime teisę. Tokie kaip mes visada turi teisę į viską. Ir dar ilgai taip bus.

Alex – Vis galvoju, kaip ji apskritai atsidūrė kalėjime...

Fred – Pagalvok: kai pirmą kartą atėjo, ji neturėjo nė vieno įrodymo. Rankraštis buvo pas mane. Jei tu nebūtum visko iškart prisipažinęs...

Alex – Tiesa. Įkliuvau. Neturėjau taip lengvai pasiduoti. Bet ji užklupo mane netikėtai. Kitą kartą pažadu...

Fred – Kitą kartą?

Alex – Dabar bet kurią akimirką laikiu skambučio į duris ir dar vieno iš savo tūkstančių skaitytojų, kuris pareikš, kad ir šitą knygą radau traukinyje.

Fred – Kaip, beje, ir parašei pirmosios knygos pratarmėje.

Alex – Negalime gi jų visų nužudyti.

Fred – Nebeliktų kam pirkti tavo knygų.

Alex – Kaip vadinasi mano naujas romanas?

Fred – *Plagiatas.*

Alex – Gal prieš atiduodant leidėjui reikėtų pakeisti pavadinimą.

Fred – Tas mielas Maxence'as... Beje, patvirtinai Kalėdas Megève kurorte?

Alex – Taip, viskas sutarta. Knygų pasirašymo renginys irgi suorganizuotas.

Fred – Puiku. Kalnų oras pravers. Nes, tarp mūsų kalbant, Bretanės jau gana...

Suskamba telefonas.

Alex – Manai, dar vienas šantažuotojas?

Fred – Tuoju sužinosime.

Alex – Beje, kaip taisyklingiau sakyti apie moterį: šantažuotoja ar šantažistė?

Fred – Atsiliepk!

Jis atsiliepia.

Alex – Alio? Taip... Taip, aš pats... Supratau... Žinoma, esu labai pagerbtas... Ačiū, kad pranešėte... (*Padedą ragelį.*) Skambino iš Prancūzijos vyriausybės. Man ketina skirti Garbės legiono ordiną – aukščiausią valstybės apdovanojimą – už visą kūrybą.

Fred – Tikrai?

Alex – Atrodo, tavęs tai visai nestebina.

Fred – Galėsi padėkoti tėčiui. Jis užsiminė apie tave ministrui pirmininkui.

Alex – Vėl reikės rašyti kalbą.

Fred – Tokia šlovės kaina.

Alex – Na... Svarbu, kad niekas neprašytų rašyti knygų.

Pasigirsta tyli muzika, kuri labai pamažu garsėja. Sugrįžta Sacha, atsisėda prie stalo ir pradeda taisyti rankraštį.

Fred – Taip... Gyvenimas – melas.

Alex – Tu mane myli?

Fred – Ką nori, kad atsakyčiau?

Alex – „Taip“?

Fred – Tuomet myliu. O tu?

Alex – Taip... (*Pauzė.*) Aš myliu save.

Fred – Juokinga...

Alex – Tai Sacha... (*Ji nustebusi pažvelgia.*) Sacha Guitry, garsus senas prancūzų dramaturgas. Jis jau seniai miręs.

Fred – Tu teisus. Nuo šiol geriau plagijuok tik mirusius autorius. Bent jau nereikės jų žudyti.

Jie nusišypso vienas kitam, o Sacha toliau taiso rankraštį.

Pabaiga

Apie autorių

Jean-Pierre Martinez gimė 1955 m. Auvers-sur-Oise, Prancūzijoje. Savo kūrybinį kelią jis pradėjo kaip būgnininkas keliose roko grupėse, vėliau dirbo reklamos semiotikos srityje. Po to tapo televizijos scenaristu, o vėliau grįžo į scenos meną kaip dramaturgas.

Jis yra parašęs apie šimtą televizijos scenarijų ir 123 pjeses, tarp jų komedijas, statomas daugelyje pasaulio šalių, tokias kaip Penktadienis, 13-oji ir Strip Poker.

Šiandien Jean-Pierre Martinez yra vienas dažniausiai statomų šiuolaikinių prancūzų dramaturgų. Jo pjesės išverstos į daugybę kalbų ir buvo statytos daugiau nei 100 šalių, tiek profesionaliuose teatruose, tiek mėgėjų trupėse.

Jo pjeses galima rasti čia:

<https://jeanpierremartinez.net>

Jean-Pierre Martinez atstovauja Prancūzijos autorių teisių organizacija SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Autorių teisės

Šis tekstas yra saugomas autorių teisių.

Šios pjesės tekstą galima nemokamai atsisiųsti skaitymui ir asmeniniam naudojimui. Bet koks viso teksto ar jo dalies atgaminimas, publikavimas, adaptavimas ar kitoks naudojimas be išankstinio autoriaus leidimo yra draudžiamas, išskyrus galiojančių teisės aktų numatytus atvejus.

Bet kokiam viešam pjesės pastatymui, tiek profesionaliam, tiek mėgėjų, būtina iš anksto gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Avinjonas – 2026 m. spalio

<https://jeanpierremartinez.net>

Pjesę galima atsisiųsti nemokamai